

Już małe dziewczynki wiążą własną wartość z wyglądem

13 października 2024

Obawy dotyczące urody i wyglądu zaczynają się znacznie wcześniej, niż dotychczas sądzono – wynika z badania „She’s so pretty” opublikowanego w „Child Development”. Kalifornijscy naukowcy odkryli, że dziewczynki już w wieku trzech lat przywiązują dużą wagę do atrakcyjności, znacznie większą niż chłopcy. – Z przekazu, który płynie z mediów, członków rodziny, twórców zabawek, wynika, że aby dziewczynki mogły być szczęśliwe, kochane i mieć wpływ na otoczenie, muszą być ładne – mówi May Ling Halim, współautorka badania.

„W ramach kilku poprzednich badań prowadzonych przez nasze laboratorium odkryliśmy, że małe dzieci często mają silną potrzebę, aby ubierać się i wyglądać zgodnie ze stereotypowym wizerunkiem ich płci. Na przykład chcą codziennie nosić różowe sukienki z falbankami niezależnie od pogody i okazji, co jest dla nich sposobem wyrażania rozwijającej się tożsamości płciowej. W tym badaniu zajęliśmy się etapem, kiedy dzieci zaczynają oceniać atrakcyjność fizyczną, aby przekonać się, czy występują różnice między płciami w ocenie atrakcyjności i

czy rozwój tożsamości płciowej jest związany z tą oceną” – tłumaczy w rozmowie z agencją Newseria prof. May Ling Halim, psycholożka z Uniwersytetu Stanu Kalifornia w Long Beach.

Poprzednie badania wykazały, że gdy dziewczęta osiągną wiek dojrzenia, wiele z nich jest już głęboko zaniepokojonych swoim wyglądem. Często wiążą swoją wartość z tym, jak wyglądają. Niewiele do tej pory było wiadomo, jak wcześnie zaczynają się te obawy i czy chłopcy mają podobne zmartwienia. Najnowsze badanie „She’s so pretty” pokazuje, że problemy występujące u dorastających dziewcząt i młodych kobiet tak naprawdę zaczynają się już w wieku przedszkolnym. To dużo wcześniej niż docelowy wiek dla wielu obecnych działań interwencyjnych.

„Przeprowadziliśmy wywiady ze 170 dziećmi w wieku od trzech do pięciu lat. Dziewczynki generalnie twierdziły, że bycie ładną jest ważne i aby być dziewczynką, trzeba posiadać urodę. Zwracały uwagę na ładne ubrania i łatwo je zapamiętywały, a także wybierały takie stroje dla siebie. Wyrażały sympatię dla znanych postaci z mediów za ich wygląd, np. „bo jest piękna”, „podobają mi się jej buty, sukienka i włosy”, i preferowały zawody związane z wyglądem – modelka, makijażystka – od pozostałych zawodów – bibliotekarka, pielęgniarka, nauczycielka” – wskazuje współautorka badania.

Z badania wynika, że już dziewczynki w wieku trzech lat skupiają się na wyglądzie i atrakcyjności. W wieku pięciu lat niektóre zaczynają nawet ograniczać swoją dietę, aby osiągnąć to, co uważają za ideał. Co jeszcze bardziej niepokojące, dziewczynki znacznie częściej niż chłopcy przywiązywały wagę do swojego wyglądu lub w odpowiedzi na pytania uzasadniały swoje wybory przez aspekty fizyczne. Współautorzy badania doszli do wniosku, że różnice w płci w tym, jak duży nacisk kładziemy na urodę, prawdopodobnie zaczynają się już w przedszkolu.

„Generalnie we wszystkich badanych aspektach, jak zachowanie,

preferencje, pamięć czy odpowiedzi bezpośrednie, dziewczynki przykładały większą wagę do atrakcyjności fizycznej niż chłopcy. W przypadku niektórych z badanych wskaźników wstępne dane pozwalają stwierdzić, że dziewczynki, które silniej utożsamiały się z byciem dziewczynką, czyli miały bardziej pozytywne odczucia związane z byciem dziewczynką i uważały, że ten aspekt ich tożsamości jest ważniejszy, miały tendencję do przykładania większej wagi do urody. Dzieci mogą więc kształtować w sobie przekonanie, że bycie dziewczynką definiuje wygląd” – ocenia May Ling Halim.

Dziewczynki łączyły atrakcyjność silniej ze swoją tożsamością płciową. Wierzyły, że bycie dziewczynką oznacza potrzebę bycia ładną, a dziewczęta ogólnie dbają o swój wygląd. Chłopcy natomiast rzadziej tworzyli takie powiązania, co może sugerować, że atrakcyjność jest mniej istotna dla ich poczucia tego, co oznacza bycie chłopcem.

Jak przekonują autorzy badania, uzależnianie wartości od wyglądu w dużej mierze wynika z otoczenia. Eksperci ds. rozwoju płci już sugerowali, że z początkiem XXI wieku rozwinęła się nowa kultura, na którą wpływ miały m.in. książki Disneya.

„Popularne postacie księżniczek w filmach Disneya noszą imiona Bella czy Sleeping Beauty. Uroda jest główną cechą wielu zabawek tworzonych z myślą o małych dziewczynkach. Jako przykład można podać lalki modowe z ubraniami i akcesoriami, zestawy do robienia biżuterii i ozdabiania paznokci czy zabawkowe przybory kosmetyczne. Członkowie rodziny i nauczyciele często mówią dziewczynkom, jak dbać o urodę, i komentują ich stroje” – mówi psycholożka z Uniwersytetu Stanu Kalifornia w Long Beach.

Autorzy badania wskazują, że dzieci nie rozumieją metafor, a wiele zabawek może stwarzać wrażenie wyidealizowanego wyglądu fizycznego i standardów, które są niemożliwe do osiągnięcia. Dziewczynki często nie mają tak dużego dostępu do zabawek

pobudzających kreatywność, ponieważ nasza kultura nadal jest pod silnym wpływem stereotypów związanych z płcią. Zdaniem badaczy oprócz zapewnienia dostępu do różnorodnych zabawek i gier należy również zmienić język, którym się posługujemy w stosunku do dziewczynek. Duża rola spoczywa tu na nauczycielach i rodzicach – dziewczynki obserwujące, jak nauczyciele i członkowie rodziny faworyzują bardziej atrakcyjne dzieci, wiążą poczucie własnej wartości właśnie z wyglądem.

„Badania psychologiczne prowadzone od dziesięcioleci pozwalają stwierdzić, że opieranie poczucia własnej wartości na wyglądzie i problemy z obrazem swojego ciała, do których należą uprzedmiotowianie i seksualizacja swojego ciała na podstawie spojrzeń innych, stanowią zagrożenie dla zdrowia, mogące przyczyniać się do depresji. Oprócz kwestii zdrowia psychicznego zwracanie dużej uwagi na wygląd może stanowić czynnik ryzyka dla zdrowia fizycznego – na przykład w formie zaburzeń odżywiania, nadużywania szkodliwych substancji oraz może się wiązać z większym ryzykiem doświadczania przemocy ze względu na płeć. Nadmierne skupianie się na wyglądzie może również odwracać uwagę od nauki i ograniczać aspiracje zawodowe” – wymienia prof. May Ling Halim.

Zdjęcie: [PixaBay.com](https://pixabay.com) (CC0)

Źródło: [Newseria.pl](https://newseria.pl)